

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v dedičskej veci po poručiteľke **E. C.**, rodenej L., zomretej X., naposledy bývajúcej v H., za účasti dedičov : 1/ M. C., bývajúci v H., 2/ K. N., bývajúca v B., 3/ J. N., bývajúci v B., 4/ S. N., bývajúca vo Z., 5/ L. C., bývajúca v H., 6/ L. C., bývajúci v B., zastúpený JUDr. J. H., advokátom v P., 7/ Ľ. N., bývajúca v T., **o prejednanie novoobjaveného majetku**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 14 D 795/2006, o dovolaní L. C. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. mája 2007 sp. zn. 5 CoD 12/2007,

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 30. mája 2007 sp. zn. 5 CoD 12/2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza uznesením z 26. marca 2007 č.k. 14 D 795/2006-20 konanie o novoobjavenom majetku podľa § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil. V odôvodnení uviedol, že poručiteľka nie je vlastníčkou tejto nehnuteľnosti, ktorú žiadali dedičia vyporiadať ako novoobjavený majetok.

Na odvolanie dediča M. C. Krajský súd v Trenčíne uznesením z 30. mája 2007 č.k. 5 CoD 12/2007-40 jeho odvolanie odmietol. V odôvodnení uviedol, že uznesenie súdu prvého stupňa doručované na adresu trvalého bydliska dediča M. C. 29.3.2007 nebolo úspešné, opakovane bola doručovaná zásielka s napadnutým uznesením 30.3.2007, kedy bola aj zásielka uložená na pošte. V súlade s ustanovením § 47 ods. 2 veta tretia O.s.p. tretím dňom od uloženia zásielky treba považovať túto zásielku za doručenú, t.j. predmetná zásielka bola teda doručená 2.4.2007 fikciou doručenia. Nasledujúcim dňom, t.j. 3.4.2007 začala dedičovi

M. C. plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania voči predmetnému uzneseniu, pričom posledný deň lehoty na podanie odvolania bol 17. apríl 2007, t.j. utorok. Dedič M. C. však podal odvolanie prostredníctvom svojho zástupcu až 20.4.2007 osobne na súde. Podal teda odvolanie oneskorene.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dedič L. C. dovolanie. Namietal, že prvostupňový súd vychádzal z právnej domnienky, že dedič a adresát M. C., bytom L., nebol doma. Neuvedomil si však, že v predmetnej veci bolo udelené plnomocenstvo dedičom a adresátom svojmu synovi M. C., bytom P., na celé dedičské konanie a že žiadne písomnosti z prvostupňového súdu neboli na túto adresu doručované.

Ostatní dedičia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) za splnenia zákonnej podmienky advokátskeho zastúpenia dovolateľa (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené, je dovolanie prípustné vtedy, ak v ňom odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu

(§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zatavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolateľom je v danom prípade napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania. Ide o rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z uvedených uznesení. Jeho dovolanie preto podľa § 239 ods. 1, 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na námietku dovolateľa, ako aj s prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p. ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným).

Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/, a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nemožno vyvodiť.

V dovolaní sa ako dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. uvádza, že dedičovi M. C. bytom L., bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

V súvislosti s vyriešením otázky, či v predmetnej veci došlo k takémuto odňatiu možnosti pred súdom konať, treba uviesť, že podľa § 24 O.s.p. sa účastník môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ďalej treba zdôrazniť, že zástupcovi, ktorého si účastník zvolí, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo buď pre celé konanie,

alebo len pre určité úkony (§ 28 ods. 1 O.s.p.). Ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi (pozri § 49 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Podľa § 204 ods. 1 prvá veta O.s.p. odvolanie sa podáva do 15-tich dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že účastník konania si môže zvoliť zástupcu, ktorého splnomocní k určitým úkonom v konaní alebo mu udelí plnomocenstvo pre celé konanie, kedy je zástupca oprávnený robiť všetky úkony, ktoré môže v konaní robiť účastník. Súdne písomnosti sa doručujú len zástupcovi, ktorý bol účastníkom splnomocnený na zastupovanie v celom konaní s výnimkou uvedenou v ustanovení § 49 ods. 1 druhá veta O.s.p., podľa ktorej ak má účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi ale aj jemu.

Z obsahu spisu vyplýva, že dedič M. C., nar. X., bytom H., plnou mocou z 30.11.2006 splnomocnil svojho syna M. C., nar. X. bývajúceho v H., k zastupovaniu a konaniu vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa akýmkoľvek spôsobom obnovenia dedičského konania (konanie o dedičstve o novoobjavenom majetku) po jeho nebohej matke E. C., rod. L., kde je právoplatným dedičom.

Vzhľadom k tomu, že plná moc udelená dedičom M. C., bytom H., pre svojho syna M. C., bývajúceho v H., bola udelená na zastupovanie pre celé konanie o dedičstve, o novoobjavenom majetku, súd prvého stupňa bol povinný uznesenie o zastavení konania z 26. marca 2007 č.k. 14 D 795/2006-20 doručiť zástupcovi dediča M. C., bytom H., M. C., bytom H., ktorý je zástupcom pre celé konanie a nie priamo dedičovi M. C., bytom H.. Keďže uvedené uznesenie súdu prvého stupňa nebolo doručené zástupcovi dediča M. C., M. C., bytom H., a doručenie zásielky obsahujúce toto uznesenie priamo dedičovi M. C., bytom H., spôsobom podľa § 47 ods. 2 O.s.p. ani jeho osobným prevzatím 5. apríla 2007 bolo procesne neúčinné, nemohla dedičovi M. C., bytom H., plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania.

Ak za daného stavu odvolací súd napadnutým uznesením odmietol odvolanie dediča M. C., bytom H., na základe nepodloženého záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo riadne doručené dedičovi M. C., bytom H. a že odvolanie, ktoré proti nemu smeruje bolo

podané až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie odvolania, nie je jeho rozhodnutie správne. Pokiaľ teda odvolací súd opravný prostriedok dediča M. C., bytom H., odmietol ako oneskorene podaný, bola dedičovi M. C., bytom H., odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktoré musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to, napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: E. Kišacová